

és ugyanakkor keresztül kell vinni a többi államok, különösképpen pedig Franciaország lefegyverkezését. Ez képezi az olasz memorandum végső politikai konklúzióit: egyebekben pedig 1940-ig érvényben tartandó leszerelési egyezmény kötését ajánlja Mussolini, azzal a kluazulával, hogy a kémiai háború és a polgári lakosság elleni bombázás teljes kiküszöbölését követeli.

Az angol leszerelési javaslat ugyan csak az egyenjogúság elvéből indul ki. Az angolok hozzájárulásukat adják hozzá, hogy az eddig lefegyverzett államok 1 és félcéntiméteres kaliberű ágyukat használhassanak hadseregeikben. Ezzel egyidejűleg kötelezik a lefegyverezett államokat arra, hogy a 15 és félcéntiméteres kalibernél nagyobb ágyukat fokozatosan megsemmisítsék. A németeknek az angol em lékirat engedélyezi ezenfelül a 16 ton másnál nem nagyobb tankokat is. Az angol memorandum, mint látjuk, az egyenjogúság elvét boesátja előre, tehát a hitleri külpolitika egyik legsar kalatosabb tételét teljesíti. Ebben is egyetért az olasz emlékirattal, amely ismételen hangsúlyozza, hogy a leszerelés kérdése holtpontra jutott, megoldása már csak azért is halaszthatatlan mert egy esetleges késedelmeskedés katasztrófális helyzetbe sodorná nemcsak Európát, hanem az egész világot.

Bármennyire is paradoxszerűen hangzik az angol és olasz álláspontnak az a tétel, amely Németország lefegyverkezését egyidejűleg Franciaország leszerelését kéri a sorok között, a két nyilvánosságra kerülő dokumentumból ez a tétel tisztán és világosan kidomborodik. Mussolini és Macdonald talán nem is annyira a tényleges leszerelés ügyét vélik álláspontjukkal szolgálni, mint inkább megmenteni a látszatot, hogy a fennálló ellentétek áthidalhatók s ha Németország ma fegyverkezék, úgy ez a nagyhatalmak egy részének tudtával és hozzájárulásával történik. Az olasz emlékirat minden esetre őszintén elismeri, hogy amennyiben a Mussolini által javasolt keretek között sem jönne létre a megegyezés, Hitler féktelen lefegyverkezésbe kezdene, ami viszont maga után vonná a lefegyverkezési versenyt az összes érdekeltektől államokban, végső pusztításokat végezve el az elnyomorodott államok szegényes költősejtéseiben.

Mussolini hajlandó Németországnak a paritás jogát, sőt a lefegyverkezés jogát megadni, de mindenestre kéri tőle, térjen vissza Genfbe és foglalja el helyét ismét a Népszövetségben. Hitler bizonyára arra fog gondolni, hogy ha IV. Henriknek Párizs megért egy misét, úgy a lefegyverkezés neki is megéri a Genfbe való visszatérést, ahol állig lefegyverkezve fog majd megjelenni és ököibe szorított kézzel fogja verhetni az asztalt.

A leszerelés és a béke pedig eljön nek majd. Új romok s új vérözön készíti elő útját. Hogy mikor fog kirobbanni ezekből a leszerelési tárgyalásokból az új háború?

Talán tíz év múlva. Addig ugyanis Hitler megnevetésmadási szerződést ajánl mindenkinek.

Lakása

berendezésének

megvételénél le-
gyen ÓVATOS!!

Áldozzon
többet, de
vegyen jót!

Székely & Réti

BUTORGYÁR Rt.-től Targu-Mures.
Fiókok: BUCURESTI-BRASOV

Select Mozgó

ALATTUNK A POKOL

Megrendítő film, rendkívül érdekes felvételekkel, főszerpekben:

Robert Montgomery és Madge Evans

Vasárnapi előadások kezdete délelőtt 11 órakor.

Select Mozgó

Arabok ölték meg dr. Arlosoroffot?

Samuel védőügyvéd szenzációs leleplezése az Arlosoroff-per tárgyalásán. A jeruzsálemi rendőrség letartóztatott két arabot, kik beismerték, hogy ők ölték meg dr. Arlosoroffot

Jaffa, február 2. Palesztinában még mindig az Arlosoroff-per tartja izgalomban a kedélyeket. Különösen az utóbbi időben kísérte nagyfokú érdeklődés a perben folytatott tárgyalásokat és kihallgatásokat. A védelem hetek óta hatalmas erőfeszítéseket tesz Stavsky és társainak tisztázására. Az Új Kelet is megírta néhány nappal ezelőtt, hogy a bíróság által kihallgatott ortopéd szakértő kijelentette, hogy a helyszínen talált lábnyomokról felvett gipszlenyomatok nem hasonlítanak Stavsky lábnyomaihoz. A tegnapi tárgyaláson aztán váratlan fordulat állott be, mely talán világhírességet fog deríteni a gyilkosság rejtélyére. A tegnapi tárgyaláson ugyanis Horace Samuel védőügyvéd, Herbert Samuel Palesztina volt főköormányzójának fia először nyilvánította a bíróság és a közvélemény előtt a jeruzsálemi állami főügyész kijelentései alapján ama meggyőződését, hogy

dr. Arlosoroff gyilkosai arabok voltak.

Ez a véleménye a jeruzsálemi főügyésznek is, akitől megtudta, hogy

dr. Arlosoroff meggyilkolásával kapcsolatosan két arabot, névszerint Abdul Majis Dalhendi Bagharit és Issa Darwish Al kurdit, tartóztatott le a rendőrség és az első bevallotta, hogy ő volt az, aki lámpájával dr. Arlosoroff arcába világított, míg a másik merénylő lelőtte őt. A vallomást kétszer is aláírta.

Samuel védő leleplezése megdöbbentő hatást váltott ki az egész országban. A védő követelte a tárgyaláson, hogy a rendőrség boesássa rendelkezésére az aktákat és a legközelebbi tárgyalásra vezessék elő a két arabot kihallgatásra. Követelte továbbá, hogy a rendőrség által talált revolvergolyót, melyről megalapították, hogy a dr. Arlosoroff testéből el távolított golyóval azonos, boesássák a bíróság rendelkezésére.

Rice kapitány, a palesztinai rendőrség bünyűi osztályának vezetője nem tartózkodott a tárgyalóteremben, amikor Samuel ügyvéd megtette szenzációs bejelentését. Amikor értesült a tárgyaláson bekövetkezett fordulatról kijelentette, hogy nem áll módjában teljesíteni a védelem kérését, mert

a két arab elleni vizsgálatot még titokban tartja a rendőrség.

Bodilly bíró erre kijelentette, hogy nem áll módjában a rendőrséget a védelem kérésének teljesítésére kényszeríteni.

Rice kapitány vallomása

Másnap megjelent a tárgyaláson Rice kapitány is és válaszolt Samuel védőügyvéd kijelentésére. Kifejtette, hogy Abdul Majis vallomása egészen zavaros volt, tele volt ellenmondásokkal és látszólag hamis. Ennek ellenére is megindul a nyomozás a vallomásában közölt adatok alapján. A másik arabot a jaffai Issa Darwish, aki állítólag lelőtte Arlosoroffot, még júliusban letartóztatták, aztán szabadlábra helyezték, majd Abdul Majis vallomása alapján újból őrizetbe vették. Eredetileg egy másik arab ellen elkövetett vérbosszu ügyében fogták el őket. A kihallgatás során Abdul Majis azt mondotta, hogy ő dr. Arlosoroffot ölte meg. Később azonban oda módosította vallomását, hogy Issa Darwishal egy zsidó lányt akartak megtámadni a tel-avivi strandon, mire egy zsidó közelbepett és ezért rálöttek.

Samuel ügyvéd ekkor újabb szenzációs kijelentést tett. Emlékeztette Rice kapitányt arra, amit neki mondott el személyesen, nevezesen azt, hogy

Abdul Majis revolverének golyója

ugyanolyan kaliberű volt, mint a milyennel dr. Arlosoroffot lötték le.

A következő tárgyaláson Bodilly bíró

A kis Esztországnak is megvan a maga Stavisky-ügye

Egy volt cári tábornok óriási panamája a Perunak eladott eszt hadihajóval kapcsolatban

Tallin, február 2. Az eszt hadihajóknak Peru részére történt eladása ügyében a vesztegetések egész sorát leplezték le. A törvényhozásban javaslatot terjesztettek elő parlamenti vizsgáló bizottság kiküldetésére iránt. A törvényhozók népes csoportja a Törnisen-kormány vád alá helyezését kívánja, akiknek uralma alatt köztették a súlyos visszaélésekkel kísért hadihajó-eladási szerződést, Törniband ve-

Egyházi és egyleti felszerelést vállalok

Arany és ezüst himzés, Előnyomda, Kelenyegye, Román nemzeti ruhakészítés, Berger Dezsóné fehérnemű és kézimunka szalon Regeje Ferdinand 40. (Bejárati a Str. Melloasa felől.)

kijelentette, hogy Abdul Majist be fogja idézni mint az ügyészség által elővezetett tanút, mihelyest a védelem eddig bejelentett tanuinak kihallgatása befejeződött nyert. A védelem ezzel szemben arra kérte a bíróságot, hogy írásbeli vallomást vegyen Abdul Majistól. A bíró nem fogadta el a védelem előterjesztését, majd újra Rice kapitány szólalt fel és kijelentett, hogy meggyőződése szerint Abdul Majis vallomása kitalált mese és nem jelent reális értéket a vizsgálat számára. A rendőrség mégis sulyt helyez arra, hogy Abdul Majis szerepe tisztázódjék a bíróság előtt, nehogy utólag kihatással bírjon ez a kérdés a bünyű tisztázására.

zérkari főnök is kompromittálva van az ügyben s bukottnak tekinthető. A szenzációkban bővelkedő ügy központjában Lebedejew volt cári orosz tábornok áll, aki az eszt hadseregnek is tábornoka s aki az eladást Perunak szikvetítette.

A lapok követelik az ügy minden részletének pontos felderítését s a bűnösök megbüntetését.

Egymilliót sikkasztott a kenyérbélyegek árából a földművelésügyi minisztérium egyik tisztviselője

Hogyan manipulált Ion Petrescu Talaba a kiviteli prémiumokkal

Bucuresti, február 2. Mint annakidején jelentettük, a bucaresti rendőrség letartóztatta Ion Petrescu Talaba állami tisztviselőt, a földművelésügyi minisztérium hivatalfőnökét, aki a kenyérbélyegek bevezetése után ennek az ügyosztálynak a vezetését látta el. A tisztviselő a rendelkezésre boesátott kenyérbélyegek egy részét elikkasztotta és olcsóbb áron "kéz alatti" hozta forgalomba, közel félmillió lejelle károsította meg ekképpen az államot. Ezen kívül Petrescu Talaba jog-

tanuln beváltott a Banca Nationalánál csekket, amelyeket a kiviteli prémiumokkal kapcsolatban kereskedők nevére állított ki a minisztérium.

A több mint egy millió lejre terjedő sikkasztás ügyében Padadopol vizsgálóbíró most fejezte be az előzetes vizsgálatot és elkészítette a vádiratot, amely a büntető törvénykönyv 140, 203 és 204 szakaszaira hivatkozva, sikkasztás vádját emeli a tisztviselő ellen.

Lengyelország új alkotmánya és a zsidók

A kormánypárti képviselők az ellenzék távollétében puccszerűen megszakította az új alkotmányt, mely elűti a kisebbségeket a szenátusi képviselőtől

Varsó, február 2. A lengyel kormánypárt az ellenzék képviselőinek távollétében második és harmadik elfolvasás után két harmad többséggel elfogadta a kormány új alkotmánytervezetét, mely súlyosan megsemmisíti a parlament jogait és más népi jogokat is korlátoz. A szavazás egészen váratlanul jött és a legjobban informált politikusokat is befejezett tény elé állította.

Car képviselő, a sejm alelnöke az alkotmánytervezetről szóló referátumában hangsúlyozta, hogy az új alkotmány nem jelent diktatúrát. Pilsudski nem diktátor, hanem erkölcsi autoritás. A kisebbségeket Lengyelország mindig azzal a toleranciával fogja kezelni, amely szinte egyedülálló a történelemben. Lengyelország továbbra is ezt a politikát fogja folytatni és a jobboldalhoz tartozó bizonyos párt (a nemzeti demokratákra céloz) egyetlen javaslatát sem fogja elfogadni, mely polgártársainak egy részét, a zsidókat teljesen meg akarja fosztani jogaiktól. Lengyelország nem tesz különbséget vallási és nemzetiségi tekintetben. (Taps a kormánypárti padsorokban.)

Ezután a Zsidó Parlamenti Klub foglalt állást az új alkotmánnyal szemben.

A nyilatkozatot dr. Sommerstein képviselő adta elő, aki többek között a következőket mondotta:

— Az eddigi alkotmány formális egyenlőséget biztosított a zsidóknak és megadta a lehetőséget, hogy képviseltessek magukat a parlament mindkét házában. Az új alkotmánnyal szemben mindenképp előtt meg kell állapítanunk, hogy az aktív választójog a szenátusi választásoknál kisszámú privilégizált polgárokra szorított és így a zsidóság elveszti annak lehetőségét, hogy a szenátus összetételére, mely testületnek jogkörét rendkívüli módon kiszélesítették, bármilyen befolyást gyakorolhasson.

— A zsidó lakosság annak teljes jogát követeli, hogy a parlament mindkét házában képviseltesse magát. Ez a posztulátum annak a politikának a vonalán halad, mely az összes polgárok együttműködésének megvalósítását célozza Lengyelország javára.

— A Zsidó Parlamenti Klub, mint a zsidó lakosság képvisellete rendületlenül áll a zsidó jogok őrsén és kijelenti, hogy nem áll módjában olyan államrendi változtatásokhoz hozzájárulni, melyek lehetlenné teszik az egyenjogúsítás megvalósítását.

Hogy az els

A fiatalok

Bucuresti, fe havazott. A f borítja. A parl káros ünnepély homályosítja el

Háromnegyedik Victoriei palota három motoros pompás esziadi prefektus hinta-mester, majd a fogatú zárt Da amelyben Öfe utjára hazaérk menetet a főls az őt követ zárja be.

Eles fűtye je rjein, a Dambó tig vezető utvo kraly.

Diszbeöltözött tek sorfala vé keresztül szüne

Fel

A Patriarchia kezdik meg az szállító autók többszörös esővezi. Csak kü közelíteni a töl

És mégis fél a Ház. A tribü gébb nem van zépen levő d diszhelyet, a Tewfik Rusdy ter foglalja el hájában szinte aranydíszítésű aggarott díszru szeme egész n egyszerűséget, s vel Radulescu.

A folyósókortulfutott percej nátorok kissé körül. Még nek magukat...

Régi ismerős más kezét. A f verődnek. Néha tünik fel a fr nepi áradatába

Az e

Az ellenzék égbizalommal több képviselő

Lupu nem öccse, Costach öt éven keresz parlamentbe

gétiség ragyog gyaraz néha György színter liberális teng szí körül. P patriarcha me beszélgetésbe

Averescu me hiába keresse mindig külön el luntan sem

ellenzék első mal képviselt rászpárt: M Calinescu, Cr

Itt van long oktatásügyi m Háromnegyedik rálisok díszes sallal alkotm előcsarnokban foglalká el.

Mnolescu alminiszter a csoporthoz me zat. Mintha a be. S az ő lá bor megélnék helyeiket. Kí sik a frissen lyeiket.

Az ellenz ahol ellenzék ált, rézplak kező szavak érte a megtis lamenti aktív rális párt el

es egyleti fel- st vállalok

himzés, Előnyomda, Ke- nemzeti ruhakészítés, fehernemű és kézimunka erdinand 40. (Bejárat a tloasa felől.)

Abdul Majist be fogja győzség által elővezett a védelem eddig bejelen kihallgatása befejezés ezel szemben arra kér hogy írásbeli vallomást lajástól. A bíró nem fo- em előterjesztését, majd ny szólt fel és kijelen győződése szerint Abdul a kitalált mese és nem ket a vizsgálat számára. is sulyt helyez arra, hogy repe tisztázódik a bíróság ílag kihatással bírjon ez gy tisztázására.

megvan igye

dott eszt hadihajóval kompromittálva van az mak tekinthető. A szen- kedő ügy központjában cári orosz tábornok áll, seregnek is tábornoka s Perunak közvetítette. elik az ügy minden rész elderítését s a bűnösök

yegek árából m egyik

premiumokkal a Banca Nationalánál ketek a kivélti prémium- tban kereskedők nevére nisztérium. egy millió leire terjedő en Padadopoi vizsgáló- e be az előzetes vizsgá- te a vádiratot, amely a önyv 140, 203 és 204 sza- zozva, sikkasztás vádját elő ellen.

tmánya

cszarúen megszavazta tásusi képviseletől

dr. Sommerstein képv- többek között a követ- : kotmány formális egyen et a zsidóknak és meg- get, hogy képviseltessék ment mindkét házában. nyal szemben mindenek lapitanunk, hogy az ak- a szenátusi választások- rivilégizált polgárokrá y a zsidóság elveszti an hogy a szenátus össze- stületnek jogkörét rend- szélesítették, bármilyen olasson.

osság annak teljes jogát parlament mindkét há- sse magát. Ez a posztulá litikának a vonalán ha- zesz polgárok együttműk- sítástát célozza Lengyel- parlament Klub, mint a képviselete rendületlenül őrsén és kijelenti, hogy en olyan államrendi vál- zozájárulni, melyek lehe- z egyenjogúsítás megva-

Hogyan nyílt meg öt év után az első liberális parlament?

A fiatalok dominálják a képviselői padosorokat. Az ellenzéki vezeték egy része távolmaradt a megnyitó ülésről

Bucuresti, február 2. Egész délelőtt havazott. A fővárost vastag hótakaró borítja. A parlament megnyitására szék- sésos ünnepélyességet nagy mértékben hemályosítja el a szakadatlanul hulló hó. Háromnegyed 12-kor indul el a Calea Victoriei palotából a díszes menet. Elöl három motorbiciklis rendőr, a testőrök pompás eskadronja, Marinescu rendőr- prefektus hintaja, Hassjevici főudvar- mester, majd a király ezüstveretű, négy- fogatú zárt Daumont-kocsija következik, amelyben Öfelsége oldalán a külföldi utazó hazaérkezett Mihály vajda ül. A menetet a főistálló-master kocsija, majd az öt követő lovass testőrszaksz zárja be.

Eles fűty jelzi végig a Calea Victo- rein, a Dambovita partján a parlamen- ti vezető utvonalon végig, hogy jön a király.

Diszbeöltözött rendőrök és rendőrsz- tek sorfala végig. Néhány negyedóran keresztül szünetel a forgalom.

Felvonulnak az új honatyák

A Patriarchia dombján már 11 órákor kezdik meg az autók, az új honatyákat szállító autók defilálásukat. A dombot többszörös csendőr- és rendőrkordon övezi. Csak kű ön meghívókkal lehet meg közelíteni a törvényhozó házat.

Es mégis fél 12-kor már zsufolva van a Ház. A tribünökön ezuttal is a gyön- gébb nem van jobban képviselve. A köz- pépen levő diplomaták páholyában a diszhelyet, a pápai nuncius oldalán, Tewfik Rusdy bey, török külügyminisz- ter foglalja el, aki egyszerű fekete ru- hájában szinte kéri a többi diplomata aranydíszítésű. Kötényekkel tele- aggatott diszruhája közül. Fekete pápa- szemre egész megje- enésének rendkívüli egyszerűsége, szerénysége kölcsönöz. Sa vel Radulescu ül mellette és magyaráz. A folyósokon élenkség, a várakozás túlfűtött percei. Az új képviselők és sze- nátorok kissé félszegen néznek maguk körül. Még nem találják elég otthonos- nak magukat.

Régi ismerősök hosszasan rázzák egy- más kezét. A fiatalok külön csoportokba verődnek. Néhány nemzeti ruhás honatyá súnik fel a frakkok és feketeruhák ur- nepi áradatában.

Az ellenzéki padosorok vezeték

Az ellenzék néhány ismert alakja teli önbizalommal kezel le a többség ismer- tebb képviselőjével.

Lupu nem jött el. Helyette itt van öcsse, Costache Lupu, akinek több mint öt éven keresztül nem sikerült bejutni a parlamentbe. Arcán boldog meglege- dettség ragyog. Goga fontoskodva ma- gyaráz néhány pártihívének. Bratianu György szinte elrejtőzni szeretne a nagy liberális tengertől, amely ijeszítően ve- szel körül. Fellelegzik, amikor Miron patriarcha megszólítja s zavarát ebbe a beszélgetésbe fojtatja.

Akik nem jöttek el

Averescu marsalj fényes egyenruháját hiába keressük. Nem jött el. Az öreg mindig különnek számított. Nem jött el Iustin sem, Manju sem. De azért az ellenzék első padosorában elég szép szám- mal képviselteti magát a nemzeti pa- rtyaszpárt: Mihajache, Madgearu, Mirto, Calinescu, Crisan, Popovici.

Itt van Iorga is, dr. Anghelescu köz- ektatásügyi miniszterrel merül vitába. Háromnegyed 12-kor feltűnik a gene- rálisok díszes kara. Elűkön Presan mar- sallyal alkotnak díszes gyűlekezetet az elfecsarnokban, majd a miniszteri padot foglalják el.

Manolescu Strunga földművelésügyi miniszter a legélenkebb. Csoporttól csoporthoz megy, kényszerítésekét oszto- gat. Mintha a házigazda szerepét töltené be. S az ő láttára az egész liberális tá- bor megélenkül. A képviselők elfoglalják helyeiket. Kiváncsian és öntelten kere- sik a frissen irt névkártyák szerint helyeiket.

Az ellenzéki padosorokban a helyet, ahol ellenzéki képviselő korában Duca ült, rézplakét jelzi, amelyen a követ- kező szavak olvashatók: „Ezt a helyet érte a megtiszteltetés, hogy 27 éves par- lamenti aktivitása során I. Duca, a libe- rális párt elnöke foglalja el, aki mint

miniszterelnök 1933 december 29-én az ország szolgálatában esett el“.

Uj arcok

Öt évi ellenzékiesség után ismét a liberálisoké a parlament.

Uj arcok, uj idők... Sulyos problémák febegnek a kupolaterem túlfűtött atmosz. férájában. Mennyi esemény rázkódtatta meg azóta az országot, a román pártok- kat, az egész világot.

A felülősségtudat érzete nehezedik a lelkekre.

Az arcok komolyságáról lehet ezt le- olvasni. Tizenkét óra előtt öt perccel az elnöki emelvényen feltűnik a kormány, élén Tatarescuval, az első vonalban Ti- tulescu szenvedő, sápadt arca. Alig so- rakoznak fel s a házmagy, Bratescu Voi- nesti, harsányan kiáltja: — Öfelsége, a király!

Pár pillanatil mély, abszolút mély

csend, de csak azért, hogy azután annál elemibb erővel törjön ki a leglelkesebb éljen az ország képviselőinek ajkán.

A király, nyomában a trónörökösrel, komoly arccal áll meg az elnöki pódiumon. De a Ház lelkes zúgása mintha nem érne többé véget. A király arcán is megnyihülnek a komoly vonások, moso- lyogva hajlik meg. A trónörökös követi példáját. A király észreveszi közelében a sápadt arcu Titulescut, mosolyogva nyújtja feléje jobbát. Majd amikor végre csend lesz, Tatarescu, a fiatal miniszterelnök látható megilletődéssel nyújtja át a királynak a trónbeszéd kéziratát. (h, e.)

Megvesztegetés vádjával bíróság elé állították Románia szófiai kereskedelmi attaséját

Ezer vagon csehszlovákiai cukor és egy 5 százalékos jutalék-levele története a bucaresti törvényszék előtt

Bucuresti, február 2. A bucaresti törvényszék tegnap kezdte meg Al. Milescu, Románia volt szófiai keres- kedelmi attasé bűnperét. Emlékeztet, hogy a Iorga Argetoianu kormány oly módon igyekezett nyomást gyakorolni a romániai cukorkartellre, hogy kül- földi államokkal folytatott tárgyaláso- kat olesó cukor behozatalára vonatko- zólag. Többek között Milescu volt szó- fiaii kereskedelmi attasé arra kapott megbízást, hogy Csehszlovákiában ezer vagon cukor behozataláról tár- gyaljon. Milescunak sikerült is előre- tes megállapodást létesíteni a cseh eu- kortermelőkkel, feljelentés folytán azonban kiderült, hogy az attasé a tár- gyalások során ötszázalékos jutalékot kötött ki magának Prágában a Romá- nia által feladandó rendelésből.

A kormány azonnal visszavonta Mi- lescu megbízását és megvonta tőle

szófiai hivatalát is. Az ügy aktái az ügyészségre kerültek, amely megvesz- tetgettség címén indított eljárást. Mi- lescu ellen. Hosszu, előzetes vizsgálat után, amelynek során a vizsgálóbíró Prágában, a helyszínen igyekezett vilá- gosságot deríteni erre a kínos kérdés- re, tegnap az ügy végül a bucaresti törvényszék elé került. Elsőnek Miles- cut hallgatták ki, aki tagadta a terhé- re rótt bűncselekményt és kijelentette, hogy az ötszázalékos jutalék levelet nem az ő kérésére, sőt az ő tudta nélkül áll- litotta ki nevére a cseh konzorecium. Ezután Budeanu volt iparügyi állam- titkárt, Harjescu miniszteriiumi vezér- igazgató, végül pedig Melinte mérnö- köt, a Prágában tárgyaló bizottság egyik tagját, hallgatták ki. Utóbbi ter- helően vallott Milescuá nézve. A tár- gyalás folyik.

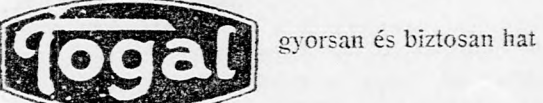
Ugy mint ezen különböző országbeli emberek

ifélik meg a szerencsésen gyógyultak milliói ama csodás eredményt, melyet a Togal-tablettákkal elértek. Riz Giza, Cernăuți-ből pl. ezeket írja:

„Kötelességemnek tartom, Önöknek az Önök által gyártott Togal készítményért köszönetemet nyilvá- nitani. Míg az államomat minden gyógyszer iránt elvesztettem, Togal-tal végeztem az utolsó kísér- letet, hogy rheumatikus tagfájdalmaitól megszabaduljak. Ma minden szenvedőnek legmelegebben csak azt tanácsolhatom, hogy csak Togal-t használjon, mert ez az egyetlen szer, mely engem meg- mentett! Hálaóla a Togal-t minden szenvedőnek legjobban meggyőződésem szerint fogom ajánlani“.

Több mint 6000 orvos igazolja, hogy a

gyorsan és biztosan hat

Rheuma | Ischias | Ideg- és főfájás
Köszvény | Spanyolnátha | Hüléses megbetegedések

esetén. A Togal kiválasztja a bűgysavat, bakteriumölő és a bajt gyökerében támadja meg. Togal semmivel sem pótolható! Biztos, hogy használni fog! Tegyen még ma egy kísérletet! Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52.— A Togal-tabletta svájci készítmény.

Megnyílt Kairóban a nemzetközi postakongresszus

A postakongresszus egységesíteni akarja az egyes országok tarifáit és postai ügykezelését

Párizs, február 2. Kairóban ma nyílt meg a postaügyek internacionális rendezése érdekében összehívott világ- kongresszus. A kongresszus programja előkészítésének nagyrészt Pierre Was- seur, a párizsi nemzetközi kereskedelmi kamara főtitkára vállalta magára. A fő- titkár ma fogadta a sajtó képviselőit, hogy közölje velük a világkongresszuson érvényre jutó fontosabb szempontokat.

Pierre Wasseur a következőket mon- dotta az újságíróknak: — Az egyes emberek nem érzik any- nyira a posta hiányosságait, mint főleg a kereskedők. A talában azt hiszik, hogy ez az intézmény ma a legkifogástalanab- bul működő apparátusa a világforgalom- nak. Ez azonban nem áll. A nemzetközi kereskedelmi kamara, amelyben a világ minden országának nagyobb gazdasági szervezetei képviselve vannak, 50 olda- las jelentést dolgozott ki, amelyben

szinte kizárólag a posta javítását célzó indítványokat tesznek.

— A világ minden országa képviselve van ma a postai világunióban. Ez azon- ban olyan tágas organizáció, hogy egy európai postaszövetséget kell javasol- nom, tisztára azért, hogy felmerülő vitás esetekben ne kelljen bevárni az Euró- pán kívüli országok postaszervezeteinek döntését. A londoni postakonvenció erre jó lehetőségeket nyújt. Javasolni fogjuk többek között az utóállamok bizonyos intézkedéseinek más országokra való ki- terjesztését. Az utóállamok ugyanis olyan postai díjszabásokat állapítottak meg, amelyek a közeli országok számára olesőbbak, mint a távolabbi országokra nézve. Az üzleti életet ugyanis nagyon érzékenyen sújtja az aránytalan posta- tarifa. Már 1920-ban mozgalom indult arra, hogy lehetőleg a háboru előtti ta-

rifák jussanak érvényre az egész vona- lon.

Jól tudjuk, hogy az európai posták nem dolgoznak deficittel. Ha vannak mégis államok, ahol egyszerűen hiány mutatkozik a postai költségvetés- ben, akkor ezt annak kell tulajdonítani, hogy a posták más üzletekkel is foglal- koznak így többek között autobuszokkal, amelyekre bizony rá is kell fizetni.

Követelni fogjuk a postatarifák egy- ségesítését. Nem engedhetők meg, hogy Németországban 30 aranycentimbe ke- rüljön egy külföldre szóló levél, amikor Belgiumban csak 25, Olaszországban 33, Hollandiában pedig 25 centim. A valu- ták csökkenése óta ez az egyenetlenség még szembeszökőbb.

— Reformálnunk kell az ugynevezett „érték nélküli minták“ postai tarifáját. Nem lehet ugyszólván a nyomtatványok tarifája szerint elküldeni például egy parfümös üvegesköt, amelynek az ér- teke legalább is annyi, mint egy szép darab bőr. Ezen a ponton feltétlenül módosítani kell a dolgokat. A gyógyszer- észeti cikkeket, a magkereskedelmi, a textilgyárak, a lakk- és spiritszgyárak cikkeinek mintáit magasabba fogjuk taxálni. Vannak országok, amelyek már régóta tiltakoztak az ellen, hogy ezeket a cikkeket mint érték nélkülieket továb- bítsák a postán. Egységesíteni kell to- vábbá a csomagolási rendelkezéseket. Ezeket kívül sok egyéb rendezni várója lesz a világposta-kongresszusnak, amely Párizsban az európai államok postade- gátusaiból javaslatot készítő bizottságot delegál, amelyen azonban nemcsak pos- tai szakemberek, hanem kereskedelmi közületek képviselői is részt fognak venni. A kairói kongresszus elé már kész javaslatok kerülnek, amik felett sokat nem lehet és nem is kell majd vitázni.

Félmillió kártérítési per a CFR ellen

Aradon halálra gázolt baptista prédiká- tor családja harcol a megélhetésért

Arad, február 2. Félmillió lejt meg haladó kártérítési kereset foglalkoztat ta ma az aradi törvényszék második ta- gozatát. Az ügy külön érdekesege, hogy a felperes özv. Berbecar Vazulné gyer- mektartást követel őt gyermeke számá- ra — a CFR-től. 1931 július harmadikán délután történt, hogy az aradi ál- lomás területén, a volt Csanádivasut fűtőháza mellett egy tolató mozdony elgázolta Berbecar Vazul baptista pré- dikátort, aki a pályatesten akart ke- resztülhaladni. A szerencsétlenség ha- lalos kimenetelű volt: Berbecart dara- bokra vágta a mozdony. Családja: fele- sége és öt gyermeke minden támasz, kenyérkereső nélkül maradt és a sze- rencsétlen asszony szegénységre meg- indította a keresetet az államvasut el- len. Mihalescu ügyvéd, a CFR aradi jogügyi szolgálatának vezetője a mai tárgyalás során kijelentette, bizonyíta- ni tudja, hogy a szerencsétlenség a pá- lyaudvar olyan részén történt, amely kimondottan tolató szerelvények szá- mára van fenntartva és így ezen a pá- lyatestrészen szigorúan tilos a gválo- gos, vagy járművekkel való közleke- dés, tehát a CFR-t a halálesetért nem terhelő felelősség. A törvényszék elren- delte a bizonyítási eljárás levezetését.

— Hlinka András felgyógyult. Hirt- adtunk arról, hogy Hlinka András, a tót autonómista törekvésék vezére, aki a világháboru előtt is egyik harcosa volt a tót nemzeti törekvéséknek, nemrégén súlyosan megbetegedett úgy, hogy a nagyszombati kórházban operációt haj- tottak végre rajta. Újabb jelentés szerint a tót vezér felgyógyult és átvete a Slo- vák tót napilap szerkesztését.

Brezovszky Vladimír Pál herceg tragikus élete két utolsó szerelmese vallomásának tükrében

Nina Achrina különös vallomása a gyilkosságról. Mit mond legutolsó szerelme és gyermekeinek anyja: Borza Erzsébet

Timisoara, február 2. Elsőnek mi adunk hírt arról a szerelmi tragédiáról, mely a gyárvárosi népkönyhán játszódott le és Brezovszky Vladimír Pál emigráns orosz herceg lett az áldozata. Megírtuk akkor, hogy az orosz herceg kalandos utakon keresztül jutott el Timisoara-ra. Ide követte őt Clohan Nina, lánynevén Nina Achratina, aki évekkal ezelőtt ismerte meg őt Brailában. Azóta Nina Achratina szerette ezt a különös életű, nagyurú gesztusú herceget-koldust. Európai ember számára szinte érthetetlen: a herceg és Achratina Nina évekkal ezelőtt szabályszerűen szakítottak, azóta nem is találkoztak. De az orosz nő nem felejtette el a férfit. Nem tudta, hogy hol van: elutazott megkeresni. Végigjárta az egész országot, míg végre eljutott Timisoarara. Itt felkereste, tárgyalt vele. Látta, hogy a herceg már más nőt szeretett: Borza Erzsébetet, egy huszonegy éves aradi lányt, akivel együtt élt és akiktől már két gyermeke született. Nina Achratina látta ezt és békésen elutazott Timisoaráról. Lugojra ment. Elkísérte a herceg is és megmagyarázta neki, nincs értelme a régi szerelmet felújítani. Hiszen az már nagyon régi dolog. Akkor volt, mikor a kis herceg, akit nyolc éves korában ért a forradalom, végigbandukolva egész Európán, szívében azzal a szörnnyű emlékekkel, amelyet a forradalom óta nem felejtett el, Brailába érkezett. Itt betegesen feküdt a kórházban, Nina Achratina pedig megtudta, hogy honfitársa, így kerültek össze.

A herceg borzalmas emléke a forradalomról

Itt ismerte meg Nina Achratina, aki maga is egykor vezető állású orosz állami tisztviselő lánya, a herceg szörnnyűséges életét. Nyolc éves korában végignézte, amint

atyját, egy vidéki orosz város kormányzóját és édesanyját a forradalmárok felkoncolták.

Aztán apja szárnysegédjével megszökött. Két évig fogságban is volt a határszélén. Aztán Románia... Alighanem Nina Achratina is tudott ilyen szép történeteket önmaga gyermekkoráról. Ezért érzett sok közösztétet a herceggel, ezért támogatatta, adott neki egy kis pénzt, hogy Brailából Erdélybe mehessen.

Nina Achratina mégis visszatér Timisoarára

Azóta elmúlt öt év. A herceg magyarra inni igyekszik Ninának, hogy nincs értelme felújítani a szerelmet. Ő együtt él Borza Erzsébettel, akit szeret és akiktől két gyermeke született. Lugojon elbucsnak...

De Nina Achratina visszatér Timisoarára.

Nem tudom miért tettem — mondotta értelmesen a vizsgálóbíró — mi érte meg bennem a gondolatot... Visszajöttem Timisoarára és hogy megéjlek, beállítottam eszédek egy táblabíróhoz. Jó dolgom volt. De folyton Pálra és feleségére kellett gondolnom... Egy napon kivettem gazdám szekrényéből a revolvert és becsomagoltam. Elmentem a népkönyhára, ahol Pál ékezett... Nem tudom miért... Lehet, hogy a revolverrel öngyilkosságot akartam elkövetni. A többiről nem tudok számot adni: agyonlőttem vele...

Egy orosz herceg álmai

Nina Achratina összefüggően, értelmesen beszél. Feltétlenül intelligens, jónevelésű asszony benyomását kelti. Mindent tud Pálról. A vizsgálóbíró előtt elmondta, hogy már az első pillanatban megnyerte a szívét a herceg feltűnő szépsége, finom és gavaléros modora. Pál hercegnek érezte magát és boldog volt, ha azt mondta neki: „fenség”. Tanult lakatosságot és kitűnő munkás lett belőle. De ő arról álmodozott, hogy visszatér majd a cári

Hatalmas gyári lerakathoz

keresek 3—400 000 lej kp. garanciával TÁRSAT. szakértelem nem szükséges. Ajánlatokat Biztos megérhetés" jellegűvel! Rudolf Mosse Cluj, közvetít.

malom és megkapja vagyonát, birtokát, kincsét... Visszavágyott Oroszországba és valódi, előkelő, gavaléros herceg akart lenni. Nagyon szerették a nők a herceget. Feltűnő megjelenésű ember volt, ha pénze volt, két kézzel szórta és udvarlásából egy nagyuri donjuan fölénye áradt ki. Folyton nők és nők vették körül...

Az utolsó asszony bájos, kicsiny, szolid asszonyka volt Pál herceg életében. Aradon ismerte meg a herceget Borza Erzsébet. Egyszerű iparos családból való. Három éve szeretik egymást, két gyermekük van. És Erzsébet nagyon szerette, őszintén gyászolja a herceget.

— Ő is szeretett engem — mondja az újságírónak — ezt „neki” is szemébe mondta... „Ő” folyton ezzel faggatta. (Neki és ő: a gyilkos asszony). És aztán elővette a csomagot, kipakolta belőle a revolvert és lelőtte... Van egy kis-lányunk, Olga. Otthon van Aradon, a

szülemmel. A második fiu lett, de meghalt. Pál fekete karszalagot tett fel, mert gyászolta...

Hercegnő a timisoarai külvárosban

Aztán arról beszél Borza Erzsébet, hogy a herceg mennyire szerette a gyermeküket. A kis Olgát oroszul tanította és hercegnőnek címezte. És mindig arról beszélt, hogy ha majd újra cár lesz Oroszországban és akkor Borza Erzsébet is, Olga is selyemben, bársonyban fognak járni!

— én csak mosolyogtam rajta — mondja Erzsébet —, én nem akarok bársony és selymet. En boldog voltam vele, mert szeretjük egymást...

Ezt mondja a kalandos életű herceg utolsó szerelme. Az utolsó a sok közül. Mert a herceg tele volt kalandokkal és szerelmekkel. Mikor egyik munkahelyéről távoznia kellett, akkor is nő volt a hiányzó pénz oka... A cég azonban nem tett feljelentést! Aztán selyemgyárban dolgozott, volt napszámos is, volt elegáns és volt toprongyos is... De akármilyen viszonyok között is élt, ha felvehette a kamashját és kesztyűjét, elegáns volt mint egy herceg... Utolsó ebédjén, a népkönyhán is, gavaléros ebédet rendelt Ninának... Rongyosan halt meg, mint egy emigráns, szerelmes nő golyójától, mint egy regényhős és elegánsan, mint egy orosz herceg... (K. T.)

Németország exportja katasztrofálisan csökken

Genf, február 2. A Journal de Geneve rámutat arra, hogy Németország kivitele állandóan csökken. Az összeszegorodó export pótlására szükség lenne új deviza-injekciókra. A német ipar megsínyli a külső német fogyasztókat, törő japán, francia, angol és amerikai ipar kíméletlen versenyét és még hozzá állandóan növekvő árszint mellett kell beszereznie a termeléséhez szükséges nyersanyagot.

KÖZGAZDASÁG

A tojásexportőrök legsúlyosabb sérelmeire mutatott rá a cernauti lözsdé

Bucuresti, február 1. A cernauti áru-tözsdé legutóbbi közgyűlésén a tojás-export sérelmeit vitatta meg. A felelősök rámutattak arra, hogy a tojásexport súlyos helyzetének egyik legfőbb oka az, hogy a Banca Nationala azt kívánja, hogy az exportőrök a szállított áru értékét befizessék a jegybanknak. Gyakran előfordul, hogy a megrendés és a szállítás időpontja között az áru árdifferenciát szenved, ami súlyos veszteséget jelent az exportőröknek, mert a Banca Nationala a differenciát nem veszi tudomásul. Az árdifferencia néha olyan mértékű, hogy volt rá precedens éppen a

berlini piacra történt szállításkor, hogy a szállítónak alig térült meg a szállítási és vámköltsége.

Az exportőrök úgy akarnának ezen a helyzeten segíteni, hogy ki szeretnék vinni azt, hogy a deklarációkat a Banca Nationala utólag követelje s a szállított áru realis értéke megtérüljön.

A közgyűlés ezután felhívta a figyelmét az Export Intézetnek, hogy a Németországban érkezett legújabb rendelkezések a hivatalos exportszervet megkerültek, mert a berlini importszerv maga bonyolította le a vásárlásokat.

Eltörlik a forgalmi adóbírságokat

Elkészült a forgalmi adó módosításáról szóló törvényjavaslat

Bucuresti, február 1. A forgalmi adó-törvény módosítása küszöbön van. A liberális kormány, részben legalább is, magáévá tette a nagykereskedelem és ipar többszörösén kifejtett óhaját, hogy a forgalmi adótörvényt vagy egyáltalán eltörölni, vagy lényegesen enyhíteni kell. Különösen hangsúlyozták az érdekeltek, hogy a régi forgalmi adótörvény módosítása csak akkor éri el a kívánt célt, ha a régi törvény alapján kivetett horribilis bírságokat megsemmisítik. A kormány ennek itt ugyan nemcsak az a feladata, hogy a régi forgalmi törvényt módosítsa, hanem az is, hogy pálcát törjön felette. Meg kell alapítani, hogy a régi adótörvény, mint az ebben az ügyben készített számtalan memorandum hangsúlyozta, súlyosan megbénítja a kereskedelmet. Amennyiben pedig a kormány ezt a kérdést tisztán látja, úgy a régi forgalmi adótörvény módosításával egyidejűleg meg kell törölnie a régi törvény alapján kivetett, indokolatlan

súlyos bírságok felfüggesztésének is.

A pénzügyminisztérium most hivatalosan közölte a sajtóval, hogy a régi forgalmi adótörvény módosításáról készült törvényjavaslat elkészült. A törvényjavaslat lényeges újításokat tartalmaz. Többek között eltörli a régi törvény alapján kivetett bírságokat is. Érdekeltek körében nagy érdeklődéssel várják a törvényjavaslat részletes szövegét. A törvényjavaslat rövidesen a parlament elé kerül.

A külföldre irányított áruk új közvetlen szállítási tarifája. A CFR vezérigazgatója közli, hogy március elsejétől lépteti életbe a külföldre irányított áruk új közvetlen szállítási tarifáját. Az új tarifa Ausztria, Németország, Lengyelország és Magyarország területére szól. Az új terminusok a régi tarifa marad érvényben. Február egytől életbe lép az új román-lengyel szénzállítási tarifa. A tarifákat aranyalapon számítják.

SPORT

Vasárnap nemzetközi junior műkorcsolyázó verseny és a BKE jég-hokki együttesének szereplése a sétatéri jégpályán

Cluj, február 2. (Az Uj Kelet tud.) Téli sport vezetőink legnagyobb elismerésére méltó buzgalomból vasárnap ismét jelentős sportesemény fogja szaporítani a jég sportok ezidén különösen gazdag programját.

Az Univerzitatea, mely egyébként a sétatéri jégpályára bérlelte, nemzetközi junior műkorcsolyázóversenyt rendez, melyen az ország legjobb versenyzőin kívül több igen tekintélyes külföldi műkorcsolyázó indul. A többek között a magyar Galló-Dillingér pár is be fog mutatkozni a sétatéri jégen. A nemzetközi versenyrel kapcsolatban rendezik meg az országos női és páros műkorcsolyázó bajnokságot is. Végül a műsor a BKE jég-hokki csapatának játéka fogja kiegészíteni, melynek ellenfele az Univerzitatea együttese lesz.

A nemzeti bajnokságban szereplő együttesek a Román Kupa küzdelemben is játszanak az idén

Cluj, február 2. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a nemzeti bajnokságban játszó 16 együttesen kívül az elmúlt évben az ország valamennyi jelentős, a bajnoki keretből kiharadt futballcsapata a Román Kupáért küzdött. A tavalyi selejtező küzdelemből 16 ért el helyezést és ezek az idén összekerülnek a nemzeti bajnokságban játszó 16 csapattal. A Bucurestiben megejtett sorsolás szerint a párok a következőképpen kerülnek össze:

1. Unirea Tricolor—NAC.
 2. Phömix—Mures.
 3. Mihai Viteazul—Venus.
 4. Brasovia—Olimpia Satumare.
 5. Juventus—UDR.
 6. Vulturii Lugoji—AMTE.
 7. Ripensia—Soimii.
 8. Univerzitatea—Macabi Bucuresti.
 9. CFR (?)—Romania.
 10. Stiela Dicosanmartin—Crisana.
 11. Kinizsi—Avantul Buzau.
 12. Gloria CFR—Fr. Romana Braila.
 13. Electrica Timisoara—Tricolor.
 14. ACFR Timisoara—Jiul Petrosani.
 15. Transilvania Arad—Olimpia.
 16. Sportul Studentesc—TAC.
- A nemzeti bajnoksággal egyidőben kezdődő Román Kupa mérkőzések érdekében küzdelmet ígérnek.

Sport hírek

A Haggibbor boxszakosztálya február 4-én vasárnap este 8 órai kezdettel tartja első háziversenyét, melyen bemutatást vívnak a KKASE boxosai is. A verseny érdeklődését fokozza a fiatal szakosztály gyermekgárdájának szereplése. A verseny a Haggibbor klubban, Calea Marechal Foch 10., emelet lesz megtartva.

Az angol válogatott nem jön Közép-Európa? Néhány héttel ezelőtt felhivatalos megállapodás jött létre az angol futball vezetőivel, melynek értelmében az angol válogatott a nyár folyamán Közép-Európa turára jön, melynek során esetleg Bécsben, Budapesten és Prágában állna ki az ifjú ország válogatottja ellen. Külföldről érkező híradás szerint azonban az angol válogatott lemondott Közép-Európa turatervéről. Ugy látszik, az angolok nehezen szánják el magukat a turára, mely könnyen az angol hegemonia megtépezésével végződne.

A milánói jég-hokki világtornára valamennyi benevezett ország válogatottja megérkezett. Pénteken ejtették meg a sorolást és szombaton már meg is kezdődnek a világbajnoksági küzdelmek. Eoelőzőként az angol válogatott tréningmérkőzésre állt ki a francia válogatott ellen, melyen az angolok győztek 4:2 arányban.

A KKASE női tornaszakosztálya, Molnár István gyakorlati vezetése mellett, megkezdte működését. A női tornaszak gyakorlati órái kedden és csütörtökön este fél 8 és fél 10 óra között vannak meg a férfiak hétfőn, szerdán és pénteken látogathatják a tornatermet. A női szakosztályba beíratkozni szombati délután minden este a gyakorlati órák ideje alatt az egyesület titkáranál lehet.

E befol

Hogy állnak

Bucuresti,

lág még mi kommentáljuk Sándor buk már biztosan férfiú között együtt helyi egysége is. I nu elutaz hogy a nem szervezetlenel amely utóbb szélések tá na megállap Vaidát aján Vaida Mani nek az ord tására. Hye nu elutazás vert gyökere ben, hogy a riult létrehoz

A kérdés zel elintézőv erdélyi szer sa is amely merteti a n bemenő bék bek között

„A Maniu Erdélyben nyét. A buc mista jelent két vezér b usy interpr toz határozó fiktusainak dektelen, ho lat éppen a mentumában kész a Chei nans eikket len. Ez a c felzavarta a párti oldalo szültek a y

A polemia mult a bucu A maniuist laszolt Mau da találkoza a tollakat e lag ugyane ban vannak politikai te rejön — ké hogy a Va állítását kö mögő esopo tikusok kö

A fr fos

„Téves

Páris, t bats az an lékiratokka tatja, hogy ves uton je metország tévesztve a szültségébe hiszik, hog uton biztos tonságot, t két memon a világot elé akarnak fe szág ki fo pontja mel

Egyidejű fogadtatás relési emlé kai körök kívül hagy dekeit.

Ezzel sz ben megel aneol és e pontok pá törekvését.

Lei 75—

Lei 175—

Lei 95—

Csak néhány napig!

Leitári kiárusítás

Csak néhány napig!

Lei 150—

folytán P
O
T
O
M árért

Lei 195—

vásárolhat cipőt!

HOFFMANN cipőáruházban Cluj, Calea Regele Ferdinand 19.

Lei 350—

Lei 295—

Lei 250—

Az égő erdélyi gázmezők lövében kivirágzott az ibolya

Medias, február 2. A földgáz lángja már több, mint fél éve szakadatlanul csap kod az ég felé, a nagy tüznyelv fényével ennek az országrésznek csaknem a felében minden éjszaka látható.

Megállapíthatjuk, hogy a földgázfáklya egy kiesel kiment már a divatból. Hol vannak már azok az idők, amikor a kívánsi emberek nagy táborra igyekeztek a lángoló csoda megtekintésére, a mikor még vonatok, autók, autók, autók, társzerek szállították a bámulók csoportjait. Azóta bizony eltelt az idő. Az érdeklődést a belpolitikai és külföldi szenzációk elterelték szegény föld gázfáklyáról, mely elhagyottan, árván tombol tovább.

Az emberek közömbössé váltak a föld gáz tüze iránt. De nem úgy a természet. A gáz lángja erős meleget is áraszt maga körül. Az egész völgykatlanban, mely

nek közepén a földgáz lángol, nyoma sincs a hónak. Amíg a katlanon kívül 15—20 fokos csikorgó hideg járja, addig a láng által melegített réten és hegyoldalokon kellemes nyári idő uralkodik. Megtörtént a csodaszámbaméno ritka jelenség, amelyet egyes természettudósok ugyan a gáz lángrobbanása idején megjósoltak, de senki sem akarta nekik elhími, hogy január hónapban a gázláng környékén kivirágzott az akácfa, nyil ni kezdtek az ibolyák, boglárkák és más mezei virágok.

Az elhanyagolt gázláng körül újra érdeklődők fognak megjelenni, mert nem mindennapi látvány a nagy téli hideg közepén virágzó völgykatlan, amelyet éjszakánként a gázláng fényétől megvilágított, havas hegyormok ezüstös fénye vesz körül.

A CFR-nek nincs joga kivételes bánásmódra követeléseinek behajtásánál

A timisoarai törvényszék érdekes elvi jelentőségű döntése, amely a CFR és felei közötti jogviszonyt szabályozza

Timisoara, február 2. A timisoarai törvényszék Farchescu-Deleanu tanácsa előtt tegnap érdekes pör tárgyalása folyt, amely az államvasutak és felei közötti jogviszonyt van hivatva tisztázni.

Az elmúlt év őszén történt, hogy az egyik legnagyobb temesvári importőrehez beállított a belvárosi adóhivatal egyik közege és 7729 lej erejéig foglalt eszközölt az irodában. A foglalási jegyzőkönyvben a foglalás okát egy szeruen szállítási hibaként tüntették fel. A cég csodálkozott a foglaláson, mivel összes áruit franco Temesvár szállítják neki s jogtanácsosa, Turner József dr. útján fellebbezést nyújtott be a temesvári törvényszékhez. Az állam bevétel védelméről szóló 1933. évi új törvény intézkedése értelmében ilyen esetekben a foglalási összeget deponálni kell a pénzügyigazgatóságon, amit a cég meg is tett. A törvényszéki

tárgyalást azonban el kellett halasztani, mivel sem az államvasutak, sem a pénzügyigazgatóság kiküldöttei nem jelentek meg.

A második tárgyalás alkalmával jelen volt a pénzügyigazgatóság egy Sarbu nevű ügyvédje, aki bemutatott egy átiratot, amelyben azonban sem pécsét, sem aláírás nem volt. Az átirat szerint az államvasutak felszólítják a pénzügyigazgatóságot, hogy 7729 lej fuvardíjkülönbözetet hajtson be. Zárójelbe téve: Intercontinentale, Postumia. A szállító cég nevét valaki ceruzával áthúzta és föléje az importőre nevét írták. Mivel az importőre összes áruit az Intercontinental útján hozatja Olaszországból, az ismeretlen tisztviselő, aki az átiratot kezelte, kapcsolatot vélt találni a két cég között.

Turner József dr. kifejtette, hogy az átirat és foglalási jegyzőkönyv semmi féle jogalapra sem támaszkodik. Már

pedig az államvasutak, mint autonóm intézmény, tehát kereskedelmi vállalat tartozik ugyanolyan szabályoknak alá vetnie magát, mint a többi kereskedelmi vállalatok. Az átirat különben is szabálytalan. Az államvasutak és pénz ügyigazgatóság eljárása szabálytalan, mivel először fel kell szolítani valaki kit fizetésre, azután perelni, végül jog erős itélettel lehet csak végrehajtani. A törvényszék ítéletében elfogadta Turner dr. érvelését, megsemmisítette a foglalási jegyzőkönyvet, megállapította az eljárás szabálytalanságát, mint jogalap hiányát. Kimondta továbbá, hogy a CFR kereskedelmi vállalat és nincsen joga megkülönböztetett bánásmódra. követeléseinek behajtása alkalomával. A pénzügyigazgatóságot pedig utasította, hogy a letétbe helyezett összeget térítse vissza az importőröknek.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

— Hevesi Piroska, — mint a timisoarai lapokból értesülünk — igen nagy sikerrel játszotta az ottani színiönök zenekar kíséretével Beethoven Es-dur zongora versenyt. A közönség viharos ünneplését a művésznő két reádással köszönte meg.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szombat d. u. 3 óra: Madarász.
Vasárnap d. e. 11 óra: Kolár kvartett hangversenye.
Vasárnap d. u. 3 óra: Szép Heléna.
Hétfő este 8 óra: Pillangókisasszony.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 óra:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 óra:
Alattunk a pokol. Rendkívül érdekes film, csodálatos fényekkel, fészerepekben: Madge Evans és Robert Montgomery.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 óra:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 óra:
Valcerháború. A szezon legbájosabb operettje. Fészerepekben: Willy Fritsch, Renata Müller, Paul Hörbiger.

Pályázati hirdetmény

Az aradi neolog zsidó hitközség pályázatot hirdet egy kezgydíjazás folytán megüresedő

metszőlelőimádkozómohél

állásra.

Pályázhatnak kőfogásosan vallásos előéletű, 40 éven aluli román állampolgárok, akiknek ezen állás betöltésére három elismert rabbitól képesítésük van. A pályázatban életkor, családi körülmények és jelenlegi alkalmaztatási hely feltüntetendő. Utiköltséget csak meghívottak térítünk meg.
Arad, 1934 január hó.

Az Aradi Zsidó Hitközség
Előljárósága.

1712 hasábos új lexikon. A Genius egy kötetes új lexikon a könyvkiadás csodája. A legújabb adatokkal kibővített hatalmas kötet 1712 hasáb, 800 kép, 32 mű melléklet, remek nyersvaszonkötésben, az összes emberi ismeretek tárháza. Az új Genius Lexikon most 108 lej. Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség beküldésével vagy utánvét.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, február 3.

Bucuresti, 19.20: Grammfón. 19.40: Előadás. 20.30: Üzenetek. 20.50: Dalest. 21.45: Hírek.

Budapest, 6.45: Torna. 9.45: Hírek. 1.30: Grammfón. 4: Mesedélután. 5.30: Szalonzene. 8: Gítár. 8.45: Trió. 9.30: Hangy. 11: Cigányzene.

Bécs, 22.05: Rádiózene. Breslau, 20.10: Filharmonikus hangy. Langenberg, 22.40: Grammfón. Varsó, 21.20: Chopin hangy. Milánó, 20.40: Dalok. Róma, 20.50: Opera. Prága, 21.25: Mendelsohn művei. Belgrad, 20.30: Szerb est. Svájc Francia Adó, 20.35: Beethoven Missa solemnis.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyezzeri költsénel egy szó 2 lej, vastabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláíráskérésnek 10 százas kezdemény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Keresek májusra belvárosban három szoba és háli vagy négyszobás komfortos lakást. „Orvos” jelígre a kiadóba.

Figyelem! A bukaresti elismert Grossmann-féle kóser vendéglő volt tulajdonosa Constantabán Str. Traian 15 alatt kóser vendéglőt nyitott.

Ajurozógép, alig használt, sürgősen és olcsón eladó. Cim: Terkeltaub Mihály Oradea, Piata Mihai Viteazul 5.

Keresünk azonnali megvételre: 2 drb. „Master Huje”, 2 drb. „Chrysler” 77. 2 drb. „Plymouth” 30 jökarban levő motorok. Soc. Mera & Comp. Cluj, Str. Regele Ferdinand No. 56.

Két diplomás fiatalember nősü. o óhaj. Jó családnál bevezetett sadchenek adják le címüket „Diplomások” jelígre a kiadóhivatalba.

Eladók belvárosi üres telkek

Str. Saguna és Baritiu sarkán. Értekezhetni Simon László mérnöknel, Calea Dorobantilor 21., d. e. 10—12.

Megbízható zsidó leányt keresek, ki házvezetéshez ért, azonnalra. Ugyancsak megvételre keresek használt írógépet. Cim: Meisner, Str. Baritiu 16.

Komoly házassági ajánlat. 26 éves, felsőkereskedelmi végzett izraelita fiatalember, egy 25 éve fennálló sajátilag jól bevezetett, nagy vevőkörrel bíró bányatelepi üzethelyiség megvétele céljából, intelligens izr. urileány ismeretségét keresi, aki hozománya által hozzásegítené ezen helyiség megvételéhez. Leveleket „Biztos jövő” jelígre a kiadóhivatal továbbít.

Ha garantált kóser, naponta frissen fejt tehén és bivalytejet óhaj, forduljon Schwartz Ignácéhoz, Str. Filipescu 7. Házhoz szállítva is kapható.

Megjelent Ch. N. Bialik

a legnagyobb élő héber költő történelmi szövege a zsidó néphez:

Halacha és Agada

Dr. Kohányi Rezső magyar fordításában,

Ára 10 lej

Megrendelhető az Aviva-Bariszia Nőszíntjánál Cluj, Calea Regele Ferdinand 32. (II. emelet)

HI

A fa

Londonból...
Luthgoe...
tológus...
előtt...
látnak...
baja van...
A...
ták, de...
gyógyították...
Háromnapos...
goe meghalt...
rt a faraók...
Ismeretes...
mon sirját...
em egyik...
rol meg...
mert papirusz...
szerint...
rókat nyug...
egyiptomi...
dított a...
és eredmé...
és az ellen...
Egyiptomban...
Egyikük...
történeli...
Külotó...
szakértők...
talai...
kos...
az expedí...
lítólag...
ta lett...
meg, anélkül...
tudták...
Raleigh...
nek az...
papirusz...
nem lehet...
sugarakkal...
veg helye...
leigh...
késztette...
horderejü...
tomból...
fedelzet...
sa után...
hónap...
ben az...
megállap...
mérgező...
ugyanaz...
na követ...
szimptom...
főnykép...
rül se...
egymás...
meg. Az...
Arthur...
év január...
áldozata.

A lakás...
esztétikája...
A modern...
vannak...
érvényes...
rank form...
ennek a...
Ezen millió...
ség eszté...
nak kiemel...
tetésének...
dezésünk...
tött az a...
fogva még...
rendezés...
hangulat...
fenteml...
illetve...
erre a...
Külföldi...
volt olvas...
gadatásuk...
talt a pá...
legújabb...
komoly...
tak a leg...
vözölmi...
mid“Füz...
Neculea...
kője, k...
két köz...
külföldi...
ban, nál...
mint fü...
lak érv...
Nyugat...
mechód...
gez váro...
— Gyűjt...
hozzá...
szörny...
család...
indító...
cseh koroná

1934. FEBRUÁR 3.

HIREK

A faraók átka

Londonból hozza a táviró a hírt, hogy Lythgoe professzor, a híres egyp-
tológus hirtelen meghalt. Néhány nap
előtt agyának dől, az orvosok tanácsa
tanul állottak ágyánál, nem tudták, mi
haja van. A látat kinimmel lecsorított-
ták, de ezzel csak a betegség tünetét
gyógyították, nem magát a paciense.
Háromnapos kínzó betegség után Lyth-
goe meghalt. Ő volt az utolsó, akít el-
t a faraók átka.

Ismeretes, hogy amikor Tutankha-
mon sírját megnyitották, a kairói egye-
sem egyik történésze óvást emelt a sír-
ok megbolygatása ellen és pedig azért
mert papiruszok és könnelék felírásai
szerint azok sújtja azokat, akik a fa-
raókat nyugalmukban zavarják. Az
egyiptomi professzor mozgalmát is ü-
dítot a sírok felbontása ellen, de ke-
vés eredményel. Az angolok akarták
és ez ellen nincs vétő, nincs akadály
Egyiptomban.

Egyikük sínes már életben, akik a
történelmi aktus körül tevékenykedtek.
Kutató tudósok, filozófusok, muzeumi
szakértők, fotografusok, mind áldozat-
ai lettek a nagyfontosságú és korszo-
kos történelmi leletnek. Lord Carnarvon,
az expedíció vezetője, tudjuk, hogy ő
létlóg mérges légy csipésének áldoz-
ta lett, irtoztos kínok között halt
meg, anélkül, hogy orvosai enyhítve
tudták volna fájdalmait. Őt követte
Raleigh professzor, röntgenlógus, aki
nek az volt a feladata, hogy azokat a
papiruszokat, amelyek napvilágra
nem lehetett olvasni, ultraviolet és x
sugarakkal átvilágítsa. Sok régi so-
veg helyes megoldására vezetett. Ra-
leigh professzor munkája. A tudós el-
készítette az akadémia számára nagy
horderejű jelentését, de már az Egyip-
tomból Londonba vezető uton, a hajó
fedélzetén megbetegedett, partraszállá-
sa után szanatóriumba vitték s pár
hónap múlva meghalt. Az orvosok eb-
ben az esetben sem tudták pontosan
megállapítani a halál okát. Valami
mérgezésfelét gyanítottak, körülbelül
ugyanazt, mint lord Carnarvonnál. Utá-
na következett a fotografusok hasonló
szimptomák között történt halála. A
fényképező a papiruszok felvétele kö-
rül segedkezett a tudósok. Azután
egymásután vagy huszonötven haltak
meg. Az utolsóként áldozat Weigal
Arthur muzeumi igazgató volt, aki ez
év január 3-án lett a faraók átkának
áldozata.

A lakásberendezés és a női alak
esztétikája. A lakás berendezését a mai
modern művészet minden terén megnyíl-
vánuló elveknek megfelelően, a vonalak
értékesítésének kultusza uralja. But-
raimk formája, függönyeink dekorációja
ennek a művészeti formának hódolnak.
Ezen millióval harmonikusan a női szép-
ség esztétikusai az alak arányos vonalai-
nak kiemelését, a zavaró formák elti-
nését, a zavaró formák elti-
tésének szükségét hirdetik. Lakásberen-
dezésünkben leginkább a függönynek ju-
tott az a hivatás, hogy ezt a művészeti
formát tökélyre vigye. Elhelyezésénél
fogva még az egyébként szerényebb
berendezésű lakás impresszióját is emeli és
hangulatossá teszi. Viszont a női alak
fentemeltet vonalainak értékesítése,
illetve ilyené való formálása kizárólag
erre a célra készült fűzővel érhető el.
Külföldi művészeti lapokban alkalmunk
volt olvasni nagynevű esztétikusok elra-
gadtatásuknak kifejezést adó nyilatkozat-
ait a párizsi fűzőszabászati akadémia
legújabb kreációi felett. Konzervatív és
komoly orvosi szakörök kénytelenek vol-
tak a legnagyobb elismerés hangján üd-
tani a legújabb fűző-újdonlásokat. A „Gar-
moldi” fűző- és Fűzőnyiszalon, Cluj, str.
Neuleea 2. (Renner palota) tulajdonos-
nője, kinek fejlett esztétikai ízlése egyé-
b-ként közismert, most tért vissza 4 hetes
külföldi tanulmányutjáról és szalonjában,
nálnuk Clujon először, ugy fűző-
mint fűzőnyvben meghonosítja a vona-
lak értékesítésének kreációit, melyek a
Nyugat összes metropolisai egy csapásra
meghódították. Ezzel uttörő missziót vé-
gez városunkban.

— Gyűlési akció a duxi áldozatok
hozzátartóinak Prágából jelentik: A
szórvni duxi hányakatasztrófa áldozatai
családtagjaiknak segélyezésére avujtést
indítottak. A gyűlés erideig 703 ezer
cseh koronát eredményezett.

— Titkos magzatelhajtás — és követ-
kezményei. Súlyos belső sérülésekkel
szállították be a mentők a klinikára Po-
pa Axena 18 éves eselédányt, aki há-
rom hónapja másállapotban. A eselédány
elmondta, hogy félt gyermekkel falujá-
ba hazamenni és ezért egyik barátjától
azt a tanácsot kapta, hogy menjen el a
Plugarilor utcába egy asszonyhoz, aki-
től olyan szert kap, mely „biztosan ered-
ményes” lesz. A leány el is ment, harmad-
napra pedig igen súlyos állapotban kel-
lett a mentőállomásra szállítani, ahol
felgyógyulásához kevés reményt fűznek.
A magzatelhajtást végző nő ellen a rend-
őrség megindította az eljárást.

— Eljegyzés. Stern Eliz Simleul Sil-
vaniei és Frenkel Zoltán Satumare je-
gyesek Minden külön értesítés helyett.

— Az osztrák szövetségi kormány z
nyereménykölésén jelentékeny részét hasz-
nos beruházásokra fordítja. Bécsből je-
lentik: Az osztrák szövetségi kormány a
nyereménykölésén jelentékeny részét
hasznos beruházásokra fordítja. A szak-
minisztériumokban most folynak a tár-
gyalások arról, hogy megállapítsák a
legfontosabb beruházások sorrendje. El-
ső helyen fog állani ketségkivül a szövet-
ségi vasutak további elektrifikálásának
munkálatai, kábelvezetések és egy új
dehanygyár építése.

— Moszkvában opera-pályázatot hirdet-
tek. Párizsból jelentik: Moszkvában nem
regen egy pályázatot hirdettek operára.
Ezideig 304 pályamű érkezett be. Er-
dekes, hogy Szovjetország fennállá-
sának első néhány esztendőjében annyira
meg akart szüntetni mindent, ami a la-
kosságot a régi állapotokra emlékeztette,
hogy a polgári zenészekről származó ope-
rákat egyáltalán nem engedték szinpa-
dra. Később enyhült a zenével szemben
tanúsított magatartásuk. Lassanként mű-
sorra kerültek a régi halhatatlan alko-
tású operák, míg most pályázatot hirdet-
tek új, eredeti alkotásokra.

— Székrekedésnél, emésztési zavarok-
nál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfé-
jásnál, álmatlanságnál, általános rosszul
létnél igyunk reggel éhgyomorral 1 po-
hár természetes „Ferenc József” keserü-
vizet.

— A felszülézi népszövetségi ve-
gyeshíztóság elnöke Hitlerrel. Berlin-
ből jelentik: Hitler kancellár tegnap ki
hallgatáson fogadta Felix Calender, a
Népszövetség által Felsőszüléziába dele-
gált állandó vegyes bíróság elnökét,
aki ismertette Hitler előtt Felsőszülézia
aktuális kérdéseit, köztük felvetette a
Bernheim, dr. Perl, dr. Simon és prasz-
kai zsidó hitközség petíciójának ügyét is,
melyeket a Népszövetséghez nyújtottak
be a szülézi zsidók sérelmeiről. A Né-
pszövetség az ügyet a Calender bizottság
hoz tette át. A bizottság legközelebbi ülé-
sén fogja tárgyalni az ügyet. Mint is-
meretes a Bernheim-petíció ügyében an-
nakidején kifejtette álláspontját a német
kormány, a többi zsidó petíciókra azou-
ban már nem akart válaszolni.

— Eljegyzés. Márk Peryt Dejről el-
jegyezte Dávid Mózes Gherláról. Minden
külön értesítés helyett.

— A svájci szövetségi állam is anyagi
zavarokkal küzd. Bernből jelentik: A
svájci szövetségi állam is anyagi zavarok
kal küzd. Legalább is ezt bizonyítja az a
tény, hogy az állam alkalmazottainak
száma jelenleg 63301 vagyis éppen 1751
alkalmazottal kevesebb, mint az elmúlt
évben.

— A máltai lovagrend tagjai Rómába
fognak zarándokolni. Rómából jelentik:
Március második felében a máltai lo-
vagrend tagjai az egész világból az olasz
fővárosba zarándokolnak, ahol a pápa, a
király és a miniszterelnök, aki több éve
szintén tagja a rendnek, fogják kihall-
gatáson fogadni őket.

— Eljegyzés. Gelb Rózsika Dej, Gold-
stein Sándor Nápradea jegyesek. Minden
külön értesítés helyett.

FIATALSÁG	BOLDOGSÁG	KACAGÁS	SLÁGER-ZENE
„Egy éj Velencében”			
Operett világságer.			
BALLA LICÍ,			
Gombaszögi Ella, Tino di Pattiera (a milánói Scalatól), Hunnia filmgyár Buda- pesti produkciója. Monopol: Favoritfilm Timisoara.			
Ma, szombaton a ROYAL Mozgóban.			
Vasárnap d. e. 11-ór matiné: Ófelsége, a vígéc. Fősz.: SALAMON BELA.			

— Hóviharok európaszerte. Párizsból
jelentik: A Loire megyében levő Charol-
lesban és környékén hóvihar dühöngött.
A vihar megrongálta az elektromos ve-
zetékeket úgy, hogy tíz percig teljes
sötétség borult a városra, az utcákon
pedig mindennemű forgalom megbénult.
Az orkánserű szél sok helyen a házakat
is megrongálta. — Berlinből jelentik,
hogy a német északnyugati partok men-
tén hóviharok dühöngnek, mely miatt
a forgalomban fennakadások állottak
elő. — Párizsból jelentik, hogy Ge-
rardmor környékén nagy havazás indult
meg. A friss hó magassága sok helyen
eléri a félmétert, a Vögézek magasabb
fekvésű pontjain egyméteres magasságot
is elér a új hó. — Kopenhágából je-
lentik: A dán fővárosban nagy havazás
indult meg. Az utcákat egyméteres friss
hó borítja. Több ezer hólapátoló munkás
dolgozik a hó eltakarításán, hogy a for-
galmat legalább csökkentett mértékben
fenn lehessen tartani.

— Nyilvános vizsga a clujji Bész Jákob
ban. Folyó hó 3-án, szombat délután ne-
gyed 4 órakor Chamisso-osztor ünnepély
keretében fognak a clujji Bész Jákob is-
kola növendékei tudásukról és előmenete-
lűkről tanúságot tenni. A nagy érdeklő-
dés miatt a vizsga az ort. hitközség Str.
Dubelarior 1. szám alatti tanácstermé-
ben lesz megtartva, melyre minden ér-
deklődőt szívesen lát a Vezetőség.

— Az Arisona táncríó megismétli
ma este az Ujságíróklubban előadását.
Csütörtök este olyan nagy sikerrel
szerepelt az Ujságíróklubban az Ariso-
na táncríó, hogy az Ujságíróklub szom-
baton este tíz órai kezdettel megismét-
li szereplésüket. A Myra Lisa táncosnő
pár a bécsi valcerrel és a magyar tánc-
cal aratot nagy tapsokat. Mozdulataik
decensek, pompás ritmusérzékük van
és nem jönnek zavarba az akrobatikus
táncoknál sem, amelyeket Myra és a
táncosnőpár ferfi tagja, Gárdos Pál
táncoltak briliáns technikával. A
klub vezetősége ezután is gondos figye-
lemmel fogja ellenőrizni, hogy a klub
ba kizárólag csak a tagok és hozzátár-
tozók jussanak be. Erre való tekintet-
tel a vezetőség kéri a tagokat, hogy a
tagsági igazolványaikat a klub láto-
gatása alkalmával mindig hozzák ma-
gukkal.

— Budapestben betiltották a Hanigun.
kórus koncertjét. Budapestről jelentik: A
Hanigun nevű híres kórust, melynek
tagjai volt németországi operanékesek-
ből rekrutálódnak meghívták Budapestre
és a Zeneakadémia nagytermében
tartották volna meg a koncertet, melyet
az utolsó pillanatban betiltott a rend-
őrség annak ellenére, hogy a kórus ösz-
szes tagjai megkapták a beutazási en-
gedélyt Magyarországra területére és a
kórus a programot is előre bemutatta a
rendőrségnek. A Hanigun programjában
zsidó népdalok és liturgiái énekek sze-
repeltek. A koncert betiltását dr. Fe-
renczi főkapitány azzal indokolta, hogy
a koncert megtartása „nem időszerű”. A
Hanigun a belügyminisztériumhoz for-
dult a koncert engedélyezése érdekében.

— Körözelet adott ki a német rend-
őrség Arnold Zweig ellen. Berlinből je-
lentik: Arnold Zweig és A'fred Schi-
rokaer ellen körözeletet adott ki a
berlini rendőrség adóhátralékuk miatt.
A körözelevél fe szövege a német polgá-
rokat hogy aki ismeri „rejték helyüket”.
Nyomban jelenték azt a rendőrségnek
és fogassák el őket.

— Vasárnap, február 4-én Haggibbor-
tea a Cristal-Palaceban. Salgó-jazz.

— Egy éj Velencében. A szentimentá-
lis cím mögött humoros história húzóák
meg, de a felvételekről meg kell állapi-
tani, hogy ujszerűek eredetiek, a nagy
kanálist és a szép hídakat művészem-
ber fotografálta és gyönyörű hatásokat hoz-
zott ki belőlük. Igénytelen a mese, de
kedvesek a szereplők. A kicsi Balla Licí
kedves és üde, a fiatalág pajzanságával
Gombaszögi Ella finom és rutinos játé-
kedvel agál, Tino de Pattiera, a híres
olasz tenorista a főszereplő gyönyörtien
énekel. Erdemes a filmet megnézni a
Royal moziban.

— Schreiber Alajos operettjét bemu-
tatja a satumarei színház. Szombaton
mutatja be a satumarei színház Schrei-
ber Alajosnak, a színház jelenlegi kar-
mesterének, az ismert nevű zeneszerző-
nek Tamara című operettjét. A bemu-
tató elé nemcsak Satumaren néznek
nagy érdeklődéssel. Schreiber Alajos
operettjét a budapesti Városi Színház
is felvette műsorába, a satumarei be-
mutató mintegy előjátéka lesz a buda-
pesti sikernek. Színházi körökben nagy
jövőt jósolnak a fiatal erdélyi zene-
szerzőnek, akinek két első operettjét,
az Utolsó farsangot és a Csókerhegy-
nőt már nagy sikerrel adták a külön-
böző szinpadokon. Legújabb operettjét
Szabados Árpád, az ismert librettista
társaságában írta Schreiber. Az erdélyi
színházi viszonyok közepette kéis-
szeres jelentősége van Schreiber szé-
pen kibontakozó karrierjének. Azt bi-
zonyítja, hogy az igazi tehetség a leg-
mósbóbb viszonyok között is megta-
lálja az érvényesülés útját.

— A Hatikvát énekeltek a börtönbe
vezető uton a telavivi angolellenes tün-
tetések eljöttéi. Jeruzsálemből jelentik:
A turistavadászat ellen Tel-Avivban
rendezett tüntetések során letartoztat-
ott zsidó fiatalemberek közül tizenötöt
együtt négy hónapig terjedő fogságra
ítélt a bíróság. Az elítéltek a Hatikvát
énekeltek a börtönbe vezető uton. Az
összes elítéltek a revizionista párt tagjai.

— Az Academith Barisszia irodalmi
törvényszéke. F. hó 5-én este 9 órakor
a Salom klub helyiségében tartja meg
irodalmi törvényszékét a clujji Acade-
mith Barisszia Schalom Asch regény-
trilógiája fölött. A rendezőség ezután
hívja fel az érdeklődőket hogy meghí-
vókra való igényeiket jelentésk be az
505 telefonszám alatt. Az irodalmi tör-
vénysek pontosan 9 órakor veszi kez-
detét. A nézőterre vezető ajtókat a ren-
dezőség bezárja a tárgyalás megkezdé-
se után, amiért a közönség pontos meg-
jelenését kériük.

Tavaszi alkalmi könyvvásár!

Tolsztoj: Feltámadás, 2 kötet	40
Tolsztoj: Karenin Anna, 2 kötet	90
Cervantes: Don Quijote, 4 kötet	145
Dumas: A három testőr, 2 kötet	60
Ifj. Dumas: A kaméliás hölgy	40
Flaubert: Bovaryné	26
Gogoly: Holt lelkek	33
Thackeray: Húsgaz vására, 2 köt.	80
Er. Eölvös: Karthausi, 2 kötet	40
Er. Eölvös: A falu jegyzője, 2 köt.	80
Eölvös Károly: A nagy per, 3 köt.	99
Jókai: A jövő század regénye, 3 köt.	43
Jókai: A lélekidomár, 2 kötet	49
Jókai: A bálványos vár	20
Jókai: Enyém, tied, övé, 2 kötet	47
Jókai: Rákóczi fia, 3 kötet	33
Sipulusz: Humoros elbeszélések, 4 kötet, kötetenként	30
Dosztojevszkij: Fehér éjszakák	17
Dosztojevszkij: Megméltelyezettek, 2 kötet	66
Dosztojevszkij: Szegény emberek	30
Dosztojevszkij: Özevgyének emlékiratai, 2 kötet	60
Bana: Reményvesztett nemzedék	33
De Coster: Thyé Ulenspiegel	33
Dickens: Twist Olivér	33
Dickens: Kis Dorit, 3 kötet	99
Dickens: Pickwick-klub, 2 kötet	66
Stendhal: Pármaj Certosa, 2 kötet	53
Minden könyv hibátlan új példány.	
Vidékre csak a pénz (vagy bélyeg) előzetes beküldése mellett szállítunk 100 lejen fe'ü portómentes.	
Kérjen árleszállításokról árjegyzéket.	

CULTURA

könyvkereskedés és antikvárium CLUJ, Str. Memorandului 4 udvarban.

éhány napig!

195-

MŰSOR

február 3.

Grammofón. 19.49.
Zeneiek, 20.50: Dalest.

Torna, 9.45: Hírek, —
4: Mesedélután. 5.30:
Gitar, 8.45: Trió, —
Cigányzene.
Rádiózenekar,
Fülharmonikus hangy.
4.40: Grammofón.
Hopin hangy.
Dalok,
opera.
Fendelsohn művei.
Szerb est.
Adó, 20.35: Beethoven

PRÓ-
ETÉSEK

egy szó 2 lej, vastu
Legkisebb apró híre-
keresőknek 30 szálat
hírdetések díja elő-
vevelet csak egy továb-
bélyeg mellékelve van

ba belvárosban három
nyégyszobás komfortos
beligére a kiadóba.

akaresti elismert Gross-
rendülő volt tulajdonc.
Str. Traian 15 alatt kö-
tött.

lig használt, sürgősen
Sim: Terkeltaub Mihály
hai Viteazul 5.

hali megvételre: 2 drb.
2 drb. „Chrysler” 77. 2
30 jókarban levő moto-
& Comp. Cluj, Str. Re-
No. 56.

fiatalember nőszüni
szel bevezetési sadchenek
„Diplomások” jeligére

árosi üres telkek

Baritiu sarkán. Érte-
n László mérnöknel,
lor 21. d. e. 10-12.

6 leányt keresek, ki
azonnalra. Ugyancsak
esek használt írógépet
r. Baritiu 16.

ági ajánlat, 26 éves,
it végzett izraelita
25 éve fennálló saját-
t, nagy vevőkörrel bíró
helyiség megvétele cél-
lir. urileány ismeretsé-
hozományá által hozzá-
viség megvételéhez. Le-
jövő” jeigér a kiadó

kóser, naponta frissen
alytejt óhajit, forduljon
éhoz, Str. Filipescu 7.
is kapható.

UJ KELET Legújabb hírek

Bratianu György és Goga kijelentették, hogy nacionalisták, de nem antiszemiták

A kormány, hogy az igazolási vitát megrövidítse megtiltotta képviselőinek, hogy polemizáljanak az ellenzéki szónokokkal. Tatarescu átadta a liberális párt főtitkári tisztét Bébé Bratianunak

Életfogytiglani kegydíjat szavaz meg a parlament Duca özvegyének

Bucuresti, február 2. A parlament megnyitása után szünetet tartott az összes ellenzéki pártok vezetői arra használták fel, hogy megbeszéljék egymással a parlamentben tanúsítandó magatartásuk vonalát. A nemzeti parasztpárt vezetői Mihailache elnökelete alatt tartottak ülést. Mihailache rövid exozét tartott a helyzettől, majd elhatározta, hogy az igazolási vita során a párt képviselői minden fenntartás nélkül fel fogják támasztani a kormány közegéi által a választások során elkövetett erőszakosságokat és szabálytalanságokat.

Bratianu György nacionalista, de nem idegenfajó

Bratianu György liberális pártjának péntek délelőtti értekezletén a pártelnök tartott nagy beszédet. Bratianu köszönetet mondott a pártvezetés tagjainak a választások során kifejtett tevékenységükért. Bratianu György hangsúlyozta, hogy pártja nacionalista, de nem idegenfajó. A különböző kormányzati rendszerekkel foglalkozva, megállapította, hogy az olasz fasizmus nem ültethető át Romániába, ahol az állam mezőgazdasági struktúrája folytán a korporatív rendszer szemben egyedül a magángazdaság fejlesztése képezi a helyes utat. Bratianu György foglalkozott végül a parlamentarizmus reformjával, amelyet szükségesnek tart. Különösképpen a szenátus szorult sürgős reformokra, annál is inkább, minthogy a jogszerűtlen szenátorok száma kezd túltengeni.

Goga sem antiszemita...

Goga nemzeti agrárpártjának értekezletén a pártvezér érdekes nyilatkozattal lépte meg híveit. Goga kijelentette, hogy pártja a nemzeti eszme alapján áll ugyan, de nem antiszemita. Az integrációs nacionalizmus szükségessé teszi a nemzeti szempontok kidomborítását az összes kisebbségekkel szemben, a nemzeti agrárpárt azonban távol áll attól, hogy ezt a kérdést faji vagy vallási problémákkal keverje össze. Mindenesetre hangsúlyozta Goga, hogy az iskolákban és a hivatalokban fenn kell tartani és alkalmazni kell az arányosság elvét a kisebbségekkel szemben, ellenkező esetben könnyen háttérbe szorulhatnak a gazdasági és állampolitikai nemzeti érdekek.

Lupu Iuniannal keres kapcsolatot

Végül értekezletre ültek össze ma délelőtti a Lupu párt vezetői is. Az értekezlet elhatározta, hogy a parlamenti harcok során igyekezni fognak Iuniannal radikális parasztpártjával együttműködni. A párt vezetői, dr. Lupuval az élükön, résztvesznek a felirati vitában s kijelentik fejteni a pártprogramot, rámutatva különösképpen arra, hogy a gazdasági és pénzügyi válság megoldása tekintetében a külföldi példák igazolták a devalorizálás elméletének helyességét.

A kormány meg akarja rövidíteni az igazolási vitát

A kormány szeretné, ha a mandátumok igazolási vitája minél hamarabb véget érne. Eppen ezért tegnap egy szűkebb miniszterközi bizottság megvizsgálta a választási visszaélések ellen benyújtott petíciókat, utasítva a belügyminisztert, hogy igyekezzék az ellenzéki panaszokra tárgyilagos választ adni és lehetőleg kerüljön minden olyan momentumot, amely az ellenzékkel a vita elnyújtására készítené. A kormánypárt tagjainak megtiltották, hogy ebben a kérdésben az ellenzékkel polemikába bocsátkozza-

nak. A legfőbb választási bizottsághoz egyébként 22 megye választása ellen érkeztek petíciók. A panaszokra a kamarában lamandj a szenátusban pedig Luca alminiszterek fognak reflektálni, míg a kormány nevében Inculetz belügyminiszter fogja ebben a kérdésben a végső szót kimondani.

Kegydíjat szavaz meg a parlament Duca özvegyének

Bucuresti, február 2. Mint ismeretes a meggyilkolt Duca miniszterelnök meglehetősen szegényes viszonyok között élt. Bucuresti jelentés szerint a parlament elé kerülő törvénytervezetek között első lesz az a javaslat, amely a meggyilkolt miniszterelnök özvegyének életfogytiglani kegydíjat állapít meg. Bizonyosra veszik, hogy a javaslatot a parlament minden vita nélkül, egyhangulag meg fogja szavazni.

Tatarescu átadta Bébé Bratianunak a liberális párt főtitkári tisztét

A liberális párt központi vezetősége ma délelőtti Bratianu Dinu lakásán értekezletet tartott és a párt belső ügyeivel foglalkozott, majd megejtették a jelöléseket a parlamenti tisztségekre.

Tatarescu miniszterelnök rámutatott arra, hogy a kormányelnöki tisztség igénybe veszi minden működését és tevékenységét és kérte, hogy Bébé Bratianu volt alminiszter fogadja el a párt főtitkári tisztét, legalább addig, amíg ő akadályozva lesz ezt a tisztséget betölteni.

A pártvezetés hozzájárult a miniszterelnök kéréséhez.

Ma délután érkeznek a külföldi szakértők

A külföldi kifizetések csökkentését kéri az állam. Az állam jövedelmei nem csökkentek, a pénzügyi helyzet nem javult — mondja a kormány memoranduma, melyet a szakértőknek nyújtanak át

Bucuresti, február 2. Szombat délután érkeznek a fővárosba a hitelezők szakértői, hogy megállapítsák az ország fizető képességét. A szakértők megállapításai után új tárgyalások fognak kezdődni a külföldi hitelezőkkel. Slavescu pénzügyminiszter jelentést készített, amelyet át fog adni a szakértőknek. Ez a referátum megállapítja, hogy az

állam bevételei nem emelkedtek, a pénzügyi helyzet nem javult, a nemzeti jövedelem nem nőtt, a kereskedelmi külforgalom mérlege nem nyújtja már azt a fölösleget, amelyre szükségünk volna az adósság-szelvények fizetéséhez.

A pénzügyminiszter memorandumának második részében rámutat arra, mily súlyosan terhelik az adófizetőket az adó-

terhek, az országban az adók mennyivel nagyobbak, mint más államokban és a kormány nem kérhet az adózóktól újabb erőfeszítéseket, hanem ellenkezőleg le kell szállítania azokat. A pénzügyminiszter konklúziója, hogy csökkenteni kell azt az összeget, amelyet Romániának fizetnie kell külföldi hitelezői részére két okból:

1. A legyőzhetetlen nehézségek miatt, amelyekbe ütközünk a külföldi átutalásnál és

2. az államkincstár súlyos helyzete következtében.

A kormány kéri a szakértőket, állapítsák meg, hogy a küladósságok redukója nélkül nem lehet megkezdni Románia gazdasági és pénzügyi életének konzolidálását.

Mindent cáfol és letagad az osztrák panaszjegyzékre tegnap adott német válasz

A német válaszjegyzékkel egyidejűleg egész Ausztriában kiujultak a náci-zavargások

Berlin, február 2. Neurath báró birodalmi külügyminiszter tegnap délután folyamán magához kérte Tauschitz berlini osztrák követet s átadta neki a birodalmi kormány választát a január 17-én átadott osztrák jegyzékre. A választ ismételtlen leszógezi az osztrák kérdéssel szembeni német elvi állápon tot, rendre cáfolja az osztrák jegyzékben ismertetett konkrét panaszok alaposágát s végül teljes határozottsággal közli, hogy német megítélés szerint a konfliktus ügyének nemzetközi fórum elé vitele megengedhetetlen s nem megoldáshoz vezet.

Az Ausztria jegyzékére adott német választ az osztrák kancellári hivatal az esti órákban megkapta Berlinből.

A jegyzéket nyomban a még ülésező minisztertanács elé terjesztették, mely sajnálattal állapította meg a választ, hogy a konfliktus kiküszöbölésére tett kísérlet Berlinben nem talált megértésre. A német kormány megeléged szik azzal, hogy a felsorolt panaszokat tagadásba veszi. A szövetségi minisztertanács egyhangulag arra az álláspontra helyezkedett, hogy a német választ nem lehet kielégítőnek elfogadni s így a szövetségi kormány a közvetlen kísérlet kudarcát után nem tehet mást, mint hogy tovább megy azon az úton, amelyre a viszonyok következtében lépni kényszerült.

Az osztrák minisztertanács állásfoglalása következtében Genfben osztrák

lépést várnak a német-osztrák konfliktus népszövetségi tanács elé vitele ügyében.

Lehetséges, hogy a tanácsot Bécsben fogják összehívni rendkívüli ülés szakra.

Bécs, február 2. Ugyanakkor, mikor a német jegyzék cáfolni igyekszik az osztrák kormány konkrét vádjait, az újabb események az osztrák kormányt igazolják.

Tegnap Grázban öt petárda és két bomba robbant. Villachban és St. Pöltenben megismétlődtek a petárdarobbantások és a tüntetések. Mintegy ötven nemzeti szocialistát letartóztattak s a wöllersdorfi koncentrációs táborba szállították.

Tüntetések összejöttek a rendőrséggel Klagenfurtban és Tirol több községében. Letartóztatások történtek.

Egyidejűleg Bécsben elrendelték a tiroli Heimwehr készenlétét. Máris főbetezer Heimwehr tagot összpontosítottak Innsbruckban, akiket 35 vadász századba osztanak el. A Heimwehr szükség esetén Tirol esetleg veszélyeztetett pontjaira vezénylik ki. Steidle Heimwehr vezér Innsbruckba érkezett. Hogy szemlét tartson a Heimwehr felett.

Bécs, február 2. A lapok Dollfuss budapesti látogatásával foglalkozva annak a reménynek adnak kifejezést, hogy a két kormányfő Budapesten számol majd olyan kérdést fog tisztázni, amelyek Középeurópában megoldásra várnak.

Tárgyalás közben szélütés ért egy bucuresti törvényszéki tanácselnököt

Bucuresti, február 2. Az ilfovi törvényszék egyik tanácstermében egy számos visszaéléssel vádolt valutás bűnügyet tárgyalták. A tárgyalás végén, még mielőtt az ítélet kihirdetésére sor kerülhetett volna, Zatureanu törvényszéki tanácselnök összeesett. Azonnal orvost hívtak, aki megállapította, hogy a bíró agyvérzést kapott. Vészes állapotban kórházba szállították, ahol még nem nyerte vissza eszméletét.

Az osztályosorsjáték huzása

Bucuresti, február 2. Az osztályosorsjáték mai huzásának főbb nyerményei: 20 ezer lej 39264, 15.000 lej: 5271, 61896, 69706, 32033, 75529.

A liberális párt kötelezettséget érez a konverzió széleskörű megalkotására

Bucuresti, február 2. Az Adeverul írja, hogy a parlament megnyitása alkalmat adott annak megállapítására, mennyire világos a kormánypárt magatartása a konverzió kérdésében. A liberális párt hangoztatja, hogy ebben a kérdésben a pártnak határozott kötelezettségei vannak, amelyek a következőkből állnak:

1. Olyan törvény készítése, amely radikálisan megoldja a kérdést.

2. Olyan formula alkalmazása, amely a megoldást autonommá és hatályossá tegye.

3. Ne tegyenek különbséget a falusi és városi adósok között.

A kormánypárt tagjai egyébként örömmel állapították meg, hogy Dinu Bratianu, akit sokan a szélesebbkörű konverzió ellenségének tartottak, a liberális programhoz tartja magát és a Tatarescu kormány által vállalt kötelezettségeket teljes mértékben igyekezik érvényesíteni a konverziós bizottságban, a melynek elnöke. Kétségtelen, hogy minden törekvés odairányul, hogy végleges törvény készüljön, amely ezt a problémát levegye a napirendről. Valószínű, hogy a konverziós javaslatot a husvéti vakáció után fogják megszavazni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa post-plătite in No. 224713

10. Telefon Havonta 11 évre 600, c földre: Hav félére 12, c csak díj a "UJ KELET" a z. 1934. évi k. 1. számú r. m. j. elj.

Parasztpárt

Az összes akarták ro keresztesek, dinamittal nagy zűrzav hatalmat és rezsimnek a riát.

Csak vélet

kolian végz

Felmerül

keresztes u

helyez kilát

mint amilyen

nemzeti szod

sürgős nekk

Egyelőre

meg valam

lással a vilá

kozni. De a

export cső

gyűlölete va

amik kíván

ország szám

masztikába

De bizony

számára. A

eljutott ug

retteg a lele

lehet tehát

nyújtása érd

egy nagy ag

nek: Ausztri

Nem baj, k

nek vére rév

de hi a saját

szó, odadobj

tombát.

Ez a robba

fogja nyitni

ricsi orszá

helyre fog ál